

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2019 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania,
wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych
gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej
na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów
Wiejskich na lata 2014–2020**

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 627 oraz z 2019 r. poz. 83) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1813, z 2016 r. poz. 1009, z 2017 r. poz. 109, 1016 i 1981 oraz z 2018 r. poz. 868) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Pomoc przyznaje się rolnikowi, jeżeli:”,

– w pkt 1 w części wspólnej wyliczenia wyrazy „10 tys. euro” zastępuje się wyrazami „13 tys. euro”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1250).

3. Uznaje się, że rolnik prowadzi działalność rolniczą w celach zarobkowych, jeżeli:

- 1) działalność ta nie jest prowadzona w celach naukowo-badawczych;
- 2) jego:
 - a) dochody z rolnictwa – stanowią co najmniej 25 % jego wszystkich dochodów lub
 - b) przychody z rolnictwa – stanowią co najmniej 25 % wszystkich jego przychodów.”,
- c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) dochodach z rolnictwa – należy przez to rozumieć:
 - a) dochody z pracy w gospodarstwie obliczone na podstawie liczby hektarów przeliczeniowych wchodzących w skład tego gospodarstwa stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem rolnym, ustalonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 oraz z 2018 r. poz. 1588, 1669 i 2244), zwanej dalej „ustawą o podatku rolnym”, oraz wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy, lub
 - b) dochody uzyskane z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy;
 - 2) przychodach z rolnictwa – należy przez to rozumieć kwotę stanowiącą równowartość wyrażoną w złotych wielkości ekonomicznej gospodarstwa.”;
- 2) w § 6 w ust. 4a wyrazy „70%” zastępuje się wyrazami „50%”;
 - 3) w § 8 w ust. 3 wyraz „albo” zastępuje się wyrazem „lub”;
 - 4) w § 10 w ust. 1:
 - a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) datę rozpoczęcia podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników jako rolnik albo małżonek rolnika przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy – w

przypadku gdy podmiot ten ubiega się o przyznanie punktów, o których mowa w § 12 ust. 2 pkt 8;”;

- b) w pkt 4 uchyla się lit. d;
- 5) w § 11 w ust. 1:
- a) uchyla się pkt 1,
 - b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3) numer księgi wieczystej – jeżeli operacja będzie realizowana w gospodarstwie, w skład którego wchodzi nieruchomości, dla których księga wieczysta jest prowadzona w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 25¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2018 r. poz. 1916 i 2354) – albo kopie dokumentów potwierdzających posiadanie gospodarstwa, jeżeli operacja będzie realizowana w gospodarstwie, w skład którego wchodzi nieruchomości, dla których księga wieczysta nie jest prowadzona w systemie teleinformatycznym;”;
 - c) w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10–12 w brzmieniu:
 - „10) wydane przez właściwy organ gminy zaświadczenie o liczbie hektarów przeliczeniowych wchodzących w skład gospodarstwa podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem rolnym, ustalonej na podstawie ustawy o podatku rolnym – w przypadku gdy podstawę opodatkowania tym podatkiem stanowi liczba hektarów przeliczeniowych;
 - 11) wydane przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego zaświadczenie o dochodach:
 - a) z rolnictwa z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej albo zaświadczenie o braku tych dochodów, lub
 - b) innych niż dochody z rolnictwa albo zaświadczenie o braku tych dochodów – uzyskanych w roku poprzedzającym rok składania wniosku o przyznanie pomocy;
 - 12) dokument potwierdzający wysokość przychodów innych niż przychody z rolnictwa uzyskanych w roku poprzedzającym rok składania wniosku o przyznanie pomocy albo zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego o braku tych przychodów.”;

6) w § 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Decyzja o przyznaniu pomocy zawiera pouczenie o konieczności spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2 oraz w § 18, i przedłożenia dokumentów, o których mowa w § 16 ust. 3, oraz o skutkach niespełnienia tych warunków lub nieprzedłożenia tych dokumentów.”.

§ 2. Do postępowań w sprawach o przyznanie pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyłączeniem § 15 ust. 3 rozporządzenia zmienianego w § 1, który stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU
WSI**

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego

Mariusz Gorzowski

UZASADNIENIE

Zmiana rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1813, z 2016 r. poz. 1009 oraz z 2017 r. poz. 109, 1016 i 1981) ma na celu wprowadzenie zmian będących przede wszystkim konsekwencją procedowanych zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) przyjętych przez Komitet Monitorujący PROW 2014–2020 w dniu 15 listopada 2018 r., jak również jest wynikiem analizy propozycji zmian obowiązujących przepisów przekazywanych przez partnerów społecznych.

Zmiana proponowana w § 1 pkt 1 projektowanego rozporządzenia ma na celu wdrożenie procedowanej zmiany PROW 2014–2020 polegającej na zniesieniu wymogu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez określony czas przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy (jednocześnie zachowuje się preferencje w przyznawaniu pomocy, w ramach kryteriów wyboru operacji, dla osób podlegających ww. ubezpieczeniu).

Dotychczas stosowane kryterium dostępu do wsparcia umożliwia uzyskanie pomocy wnioskodawcom ubezpieczonym na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w pełnym zakresie jako rolnik lub małżonek rolnika, prowadzących wyłącznie działalność rolniczą.

Przyjęcie ww. kryterium dostępu miało na celu skierowanie wsparcia do posiadaczy gospodarstw, którzy nie prowadzą innej zarobkowej działalności niż działalność rolnicza, aby wspomóc ich w przeprowadzeniu zmian w swoim gospodarstwie tak, aby wzrosła wielkość ekonomiczna tego gospodarstwa.

W związku z licznymi postulatami ze strony podmiotów zainteresowanych uzyskaniem wsparcia na restrukturyzację małych gospodarstw proponuje się zniesienie wymogu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez określony

czas.

Wprowadzenie ww. zmiany przyczyni się do realizacji priorytetu i celu instrumentu wsparcia „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w zakresie zwiększenia konkurencyjności i rentowności gospodarstw oraz poprawy orientacji rynkowej, ponieważ stworzy szerszą ofertę dla osób, które, niezależnie od statusu wynikającego z ubezpieczenia społecznego, planują zrestrukturyzować swoje gospodarstwa.

Ze zmianą tą koresponduje zmiana zaproponowana w § 1 pkt 4 projektowanego rozporządzenia, zgodnie z którą wymóg podawania daty rozpoczęcia podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników we wniosku o przyznanie pomocy dotyczyłby wyłącznie podmiotów, które chciałyby uzyskać punkty w ramach kryterium wyboru operacji, o którym mowa w § 12 ust. 2 pkt 8 obowiązującego rozporządzenia.

W związku z zaproponowaną zmianą polegającą na zniesieniu wymogu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez określony czas przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy, proponuje się, aby ocena zarobkowego charakteru prowadzonej przez rolnika działalności rolniczej odbywała się w oparciu o kryterium dochodowości lub przychodowości, przyjmując, że uzyskanie dochodu/przychodu z pracy w gospodarstwie rolnym na poziomie co najmniej 25 % (w stosunku do całości uzyskiwanych dochodów/przychodów podlegających ewidencji) będzie wskazywało, iż wnioskodawca prowadzi działalność rolniczą w celach zarobkowych (§ 1 pkt 1 lit. b projektowanego rozporządzenia).

Przyjęto założenie, iż ocena zarobkowego charakteru prowadzonej przez rolnika działalności rolniczej będzie odbywała się przy zastosowaniu dwóch alternatywnych metod, co umożliwi kompleksowe ukierunkowanie pomocy na małe gospodarstwa.

Proponuje się, aby dochód z pracy w gospodarstwie rolnym posiadanym przez rolnika obliczany był na podstawie liczby hektarów przeliczeniowych wchodzących w skład tego gospodarstwa oraz wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłaszanej corocznie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Z kolei, obliczanie przychodu z pracy w gospodarstwie rolnym odbywałoby się przy użyciu narzędzia wykorzystywanego do badania wielkości ekonomicznej gospodarstwa. Metoda ta polega na wyliczeniu całkowitej rocznej standardowej produkcji gospodarstwa, ustalonej na podstawie współczynników standardowej

produkcji obliczonych zgodnie z metodologią Unii Europejskiej zawartą w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1242/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiającym wspólnotową typologię gospodarstw rolnych (Dz. Urz. UE L 335 z 13.12.2008, str. 3, z późn. zm.).

Reasumując, zastosowanie (alternatywnie) ww. metod przy ocenie zarobkowego charakteru prowadzonej działalności rolniczej zapewni możliwie optymalne skierowanie pomocy do posiadaczy małych gospodarstw, w tym rolników prowadzących działalność rolniczą w gospodarstwach o bardzo niskiej klasie bonitacyjnej gleb.

W związku z propozycją przyjęcia ww. sposobu badania zarobkowego charakteru prowadzonej przez rolnika działalności rolniczej proponuje się usunięcie wymogu nieprowadzenia działalności potwierdzonej wpisem do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

W § 1 pkt 1 lit. a tiret drugie projektowanego rozporządzenia proponuje się podwyższenie górnego progu wyjściowej wielkości ekonomicznej do poziomu poniżej 13 tys. euro, przy zachowaniu wymogu osiągnięcia wzrostu wielkości ekonomicznej w okresie docelowym na poziomie 10 tys. euro i – w każdym przypadku – o co najmniej 20% w stosunku do wartości wyjściowej. Zmiana ta ma na celu wdrożenie procedowanej zmiany PROW 2014-2020, a jej celem jest umożliwienie szerszego dostępu do wsparcia zainteresowanym posiadaczom mniejszych gospodarstw planujących ich restrukturyzację.

Należy zauważyć, iż w „Restrukturyzacji małych gospodarstw” największa liczba wydanych decyzji w sprawie przyznania pomocy, tj. 34,7 % została zdiagnozowana w przedziale: 9 – 10 tys. euro. Z kolei, gospodarstwa w przedziale: 10 – 13 tys. euro, (w tym rolnicy prowadzący małe gospodarstwa wspólnie ubiegający się o pomoc) wykazują bardzo niewielkie zainteresowanie instrumentem wsparcia „Modernizacja gospodarstw rolnych” (na poziomie niespełna 4 % wszystkich zawartych umów w tym instrumencie).

Można zatem przyjąć, że w grupie gospodarstw w przedziale: 10 – 13 tys. euro dominują gospodarstwa, które nie osiągnęły w pełni orientacji rynkowej i wymagają restrukturyzacji. Wprawdzie gospodarstwa te osiągnęły już wielkość ekonomiczną na poziomie co najmniej 10 tys. euro, jednak założenia biznesplanu będą obowiązywały je

do dalszej restrukturyzacji oraz podnoszenia wielkości ekonomicznej, o co najmniej 20 %.

W § 1 pkt 2 projektowanego rozporządzenia proponuje się złagodzenie wymogu dotyczącego struktury własnościowej gospodarstwa rolnego w okresie docelowym.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia w sprawie „Restrukturyzacji małych gospodarstw” w okresie docelowym powierzchnia użytków rolnych stanowiących przedmiot własności beneficjenta, użytkowania wieczystego lub dzierżawy z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego powinna stanowić przynajmniej 70% powierzchni gospodarstwa uwzględnianego przy wyliczaniu wielkości docelowej.

Powyższe rozwiązanie miało na celu zapewnienie, że zmiana w gospodarstwie polegająca na wzroście wielkości ekonomicznej gospodarstwa do poziomu co najmniej 10 tys. euro oraz nie mniej niż 20% w stosunku do wartości wyjściowej nastąpi w znaczniej mierze na gruntach, trwale związanych z gospodarstwem beneficjenta wsparcia.

W odniesieniu do powyższego, służby doradztwa rolniczego z południowej części Polski zgłosiły zastrzeżenie, iż przywołany wyżej przepis w obowiązującym kształcie stanowi czynnik ograniczający możliwość osiągnięcia wymaganego wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa w sytuacji docelowej, ze względu na specyficzną sytuację w południowej części kraju, tj. duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych, nieuregulowaną od pokoleń sytuację prawną gruntów, bardzo częste prowadzenie działalności rolniczej na gruntach użytkowanych w oparciu o ustne umowy dzierżawy, postulując tym samym o złagodzenie ww. wymogu do poziomu co najmniej 50% powierzchni gospodarstwa uwzględnianego przy wyliczaniu wielkości docelowej.

Zmiana proponowana w § 1 pkt 3 projektu rozporządzenia jest zmianą techniczną polegającą na zastąpieniu wyrazu „albo” wyrazem „lub”. Zgodnie z obowiązującymi przepisami dzień rozpoczęcia terminu naboru wniosków na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” powinien przypadać w pierwszym albo drugim kwartale roku. Proponowana zmiana umożliwi Prezesowi Agencji i Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ogłaszanie naboru wniosków dla omawianego instrumentu wsparcia częściej niż raz w roku (tj. zarówno w pierwszym,

jak i drugim kwartale roku), co jest zgodne z oczekiwaniami podmiotów zainteresowanym uzyskaniem pomocy finansowej w ramach „Restrukturyzacji małych gospodarstw”.

Zmiana proponowana w § 1 pkt 5 lit. a projektowanego rozporządzenia polega na usunięciu spośród załączników do wniosku o przyznanie pomocy, kopii dowodu osobistego (podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy i jego małżonka). Zmiana została wprowadzona w związku ze zgłoszeniem przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Ponadto, w § 1 pkt 5 lit. b projektowanego rozporządzenia proponuje się modyfikację przepisu § 11 ust. 1 pkt 3 obowiązującego rozporządzenia, zgodnie z którym do wniosku o przyznanie pomocy należy dołączyć kopie dokumentów potwierdzających posiadanie samoistne lub zależne gospodarstwa, w którym będzie realizowana operacja, przy czym w przypadku posiadania samoistnego nieruchomości, dla której księga wieczysta jest prowadzona w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 251 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, jest wystarczające podanie numeru księgi wieczystej.

W związku ze zgłoszoną przez Ministra Sprawiedliwości uwagą do ww. projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dot. poddziałania „Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”, posiadanie samoistne nie statuuje prawa do nieruchomości, lecz jest stanem faktycznym, co znajduje odzwierciedlenie w art. 336 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stanowiącym, że posiadaczem rzeczy jest ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadanie samoistne). Księgi wieczyste prowadzi się natomiast dla ustalenia stanu prawnego nieruchomości (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece).

Z uwagi na powyższe, proponuje się modyfikację brzmienia przepisu § 11 ust. 1 pkt 3 obowiązującego rozporządzenia w taki sposób, aby odnosił się on do stanu prawnego, a nie faktycznego nieruchomości.

Dodatkowo, w związku z zaproponowaną w § 1 pkt 1 lit. b zmianą proponuje się, w § 1 pkt 5 lit. c projektowanego rozporządzenia, dodanie do wniosku o przyznanie pomocy odpowiednich załączników potwierdzających uzyskiwanie dochodów lub przychodów z działalności rolniczej, a także z działalności innej niż rolnicza – w przypadku uzyskiwania takich dochodów lub przychodów przez rolnika.

Zmiana proponowana w § 1 pkt 6 projektowanego rozporządzenia polega na doprecyzowaniu przepisu dotyczącego treści pouczenia decyzji o przyznaniu pomocy. Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, decyzja zawiera pouczenie o konieczności spełnienia odpowiednich warunków i przedłożenia określonych dokumentów oraz o konieczności zwrotu pomocy w przypadku niespełnienia tych warunków lub nieprzedłożenia dokumentów. Proponuje się nadanie nowego brzmienia przepisowi § 15 ust. 3 zmienianego rozporządzenia przez wskazanie, że decyzja o przyznaniu pomocy zawiera pouczenie o konieczności spełnienia warunków, o których mowa w § 15 ust. 2 zmienianego rozporządzenia, ale również o warunkach, o których mowa w § 18 (zobowiązania beneficjenta), a ponadto decyzja powinna zawierać pouczenie o skutkach niespełnienia tych warunków lub nieprzedłożenia dokumentów, o których mowa w § 16 ust. 3.

Istotnym jest, aby przepisy zmienianego rozporządzenia weszły w życie jak najszybciej, gdyż zgodnie z przepisami obowiązującego rozporządzenia nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach „Restrukturyzacji małych gospodarstw” powinien rozpocząć się do końca drugiego kwartału roku kalendarzowego. Dlatego proponuje się, aby nowelizowane rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Dzięki jak najszybszemu wejściu w życie projektowanego rozporządzenia wnioskodawcy będą mogli nie tylko ubiegać się o wsparcie na bardziej korzystnych zasadach, lecz również z odpowiednim wyprzedzeniem przed rozpoczęciem tego naboru zapoznać się szczegółowo z nowo wprowadzanymi zasadami, tak aby móc solidnie przygotować niezbędne dokumenty aplikacyjne.

Za wejściem w życie rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia przemawia zatem ważny interes państwa, który w demokratycznym państwie prawa

przejawia się m.in. poprzez ważny interes jego obywateli.

Ponadto, przepisy prawa krajowego i Unii Europejskiej nie stoją na przeszkodzie jak najszybszemu wejściu w życie projektowanego rozporządzenia. Zgodnie z art. 65 ust. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320), wydatki, które stają się kwalifikowalne w wyniku zmiany programu, kwalifikują się od daty przedłożenia wniosku o zmianę. Wniosek o zmianę PROW 2014–2020 został przekazany do Komisji Europejskiej 28 grudnia 2018 r. (państwo członkowskie ma możliwość przedłożenia tylko jednej zmiany rocznie). W dniu 29 stycznia br. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi otrzymało stanowisko Komisji Europejskiej w sprawie przedłożonych propozycji zmian do Programu. W odniesieniu do operacji typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” KE nie zgłosiła zastrzeżeń mających wpływ na brzmienie projektowanego rozporządzenia. W związku z tym należy uznać, iż zmiany dotyczące ww. typu operacji uzyskały pozytywną opinię ze strony KE, co z kolei powinno się przełożyć na ich akceptację w drodze decyzji zatwierdzającej ww. zmiany.

W przypadku rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 nie zachodzi przesłanka utraty mocy tego rozporządzenia ze względu na zmianę upoważnienia ustawowego zawartego w art. 45 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata

2014–2020. Wprawdzie przepis art. 45 ww. ustawy został zmieniony, ale zakres zmiany tego upoważnienia nie dotyczy zakresu upoważnienia, jaki stanowi podstawę do wydania zmienianego rozporządzenia. Operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” były i będą nadal wybierane zgodnie z kryteriami wyboru określonymi w przepisach zmienianego rozporządzenia zgodnie z art. 49 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.).

Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych przedsiębiorców. Zgodnie z art. 19 ust. 4 akapit trzeci zdanie trzecie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, wsparcie jest ograniczone do gospodarstw rolnych spełniających definicję mikroprzedsiębiorstw oraz małych przedsiębiorstw. Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych przedsiębiorców ze względu na zmiany szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej, które są konieczne lub korzystne dla wnioskodawców/beneficjentów „Restrukturyzacji małych gospodarstw”, z uwagi na argumenty przedstawione powyżej w uzasadnieniu. Tak więc projektowane zmiany przyczynią się do wzrostu konkurencyjności gospodarstw.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia ma na celu wdrożenie przepisów Unii Europejskiej, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn.

zm.).

Projekt rozporządzenia wraz z wszelkimi dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowane rozporządzenie podlega wpisowi do Wykazu prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Chabry
Sikorska *07.02.2019.*

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jan Krzysztof Ardanowski

Akceptował:

PODSEKRETARZ STANU

Ryszard Zarudzki
Ryszard Zarudzki

JG
DYREKTOR
DEPARTAMENTU ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH

Joanna Gierulska
Joanna Gierulska

<p>Nazwa projektu</p> <p>Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Ryszard Zarudzki – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Iwona Kowalska-Sikorska – główny specjalista w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW (22 623 18 42)</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>28.12.2018 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Upoważnienie ustawowe</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych</p> <p>Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>49</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Najważniejsze rozwiązywane problemy:

1. Brak możliwości uzyskania pomocy finansowej (w ramach omawianego instrumentu wsparcia) przez posiadaczy małych gospodarstw planujących ich restrukturyzację, którzy nie podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników przez określony czas przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy.
2. Górny próg wyjściowej wielkości ekonomicznej wynosi poniżej 10 tys. euro, co uniemożliwia dostęp do wsparcia gospodarstwom w przedziale: 10 – 13 tys. euro, które nie osiągnęły w pełni orientacji rynkowej i wymagają restrukturyzacji.
3. Wymóg dot. osiągnięcia w okresie docelowym określonej struktury własnościowej gruntów rolnych (powierzchnia użytków rolnych stanowiących przedmiot własności beneficjenta, użytkowania wieczystego lub dzierżawionych od podmiotów publicznych powinna stanowić co najmniej 70% powierzchni gospodarstwa)

stanowi istotną barierę dla gospodarstw o dużym rozdrobnieniu.

4. Nieprecyzyjny przepis dotyczący treści pouczenia decyzji o przyznaniu pomocy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

1. Umożliwienie przyznawania pomocy posiadaczom małych gospodarstw, którzy, niezależnie od statusu wynikającego z ubezpieczenia społecznego, planują zrestrukturyzować swoje gospodarstwa.

2. Umożliwienie przyznawania pomocy gospodarstwom rolnym o wielkości ekonomicznej w przedziale: 10 – 13 tys. euro.

3. Złagodzenie wymogu do poziomu co najmniej 50 % w zakresie osiągnięcia w okresie docelowym struktury własnościowej gruntów będących we własności, użytkowanych wieczystie czy też dzierżawionych od podmiotów publicznych.

4. Sprostowanie omyłki i doprecyzowanie przepisu dotyczącego treści pouczenia decyzji o przyznaniu pomocy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie badano.

4. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
potencjalni wnioskodawcy – rolnicy posiadający gospodarstwa rolne o wielkości ekonomicznej mniejszej niż 13 tys. euro zainteresowani uzyskaniem premii na restrukturyzację gospodarstwa w ramach przewidywanych naborów wniosków o przyznanie pomocy	Beneficjenci oraz potencjalni beneficjenci „Restrukturyzacji małych gospodarstw”: 9277 wg stanu na dzień 16.12.2018; łącznie 55 700 do 2023 r. (uwzględniając procedowaną	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	Zmiany kryteriów dostępu ułatwią dostęp do pomocy posiadaczom małych gospodarstw wymagających restrukturyzacji w celu poprawy ich konkurencyjności i rentowności.

obecnie zmianę PROW 2014-2020 dot. realokacji środków w kwocie 100 mln euro)		
--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W zakresie przedmiotowego projektu rozporządzenia nie były prowadzone prekonsultacje.

Zgodnie z Regulaminem pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany w ramach konsultacji publicznych z następującymi organizacjami:

- 1) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
- 2) Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 3) Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
- 4) Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”,
- 5) Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”,
- 7) Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”,
- 8) Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- 9) Federacją Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych,
- 10) Związkiem Młodzieży Wiejskiej,
- 11) Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników,
- 12) Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych,
- 13) Krajową Radą Izb Rolniczych,
- 14) Krajową Izbą Gospodarczą, Komitetem Rolnictwa i Obrotu Rolnego,
- 15) Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”,
- 16) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
- 17) Forum Związków Zawodowych,
- 18) Konfederacją Lewiatan,
- 19) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
- 20) Związkiem Rzemiosła Polskiego,
- 21) Business Centre Club,
- 22) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich,
- 23) Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”,
- 24) Krajową Radą Spółdzielczą,
- 25) Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
- 26) Polską Izbą Technologii i Wyrobów Naturalnych,
- 27) Związkiem Zawodowym Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu.
- 28) Krajowym Związkiem Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza,
- 29) Krajową Federacją Producentów Zbóż,
- 30) Krajowym Zrzeszeniem Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych,
- 31) Polskim Związkiem Producentów Roślin Zbożowych,
- 32) Polskim Stowarzyszeniem Rolnictwa Zrównoważonego „ASAP”,
- 33) Radą Dialogu Społecznego w Rolnictwie,

- 34) Związkiem Przedsiębiorców i Pracodawców,
- 35) Polskim Związkiem Zawodowym Rolników,
- 36) Stowarzyszeniem Naukowo-Technicznym Inżynierów i Techników Rolnictwa,
- 37) Krajowym Związkiem Plantatorów Buraka Cukrowego,
- 38) Polskim Związkiem Plantatorów Tytoniu,
- 39) Polskim Klubem Ekologicznym,
- 40) Federacją Przedsiębiorców Polskich,
- 41) Polskim Karpiem Spółką z Ograniczoną Odpowiedzialnością-Organizacja Producentów.

Tekst projektu został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji (www.rcl.gov.pl) w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Konsultacje będą miały charakter pisemny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Budżet na realizację operacji typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw”											

		(uwzględniając procedowaną zmianę PROW 2014-2020 dot. realokacji środków w kwocie 100 mln euro) wynosi 805 527 034 euro środków publicznych ogółem, w tym 512 556 852 euro stanowią środki EFRROW oraz 292 970 182 euro stanowią środki budżetu państwa. Płatności w ramach ww. typu operacji finansowane będą ze środków corocznie planowanych w ustawach budżetowych na realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		nie dotyczy						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane rozporządzenie dotyczy sektora mikro- i małych przedsiębiorstw. Zgodnie z rozporządzeniem nr 1305/2013, wsparcie jest ograniczone do gospodarstw rolnych spełniających definicję mikroprzedsiębiorstw oraz małych przedsiębiorstw. Projektowane zmiany, w szczególności w zakresie warunków dostępu						

		są korzystne dla wnioskodawców/ beneficjentów instrumentu wsparcia „Restrukturyzacja małych gospodarstw”. Tak więc projektowane zmiany przyczynią się do wzrostu konkurencyjności gospodarstw.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z rozporządzenia		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: konieczność aktualizacji formularzy dokumentów sporządzanych przez ARiMR, dostosowania procedur oraz dostosowania organizacyjnego do prowadzenia potencjalnie większej liczby postępowań w sprawie przyznania i wypłaty pomocy	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	

-	
9. Wpływ na rynek pracy	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	nie dotyczy
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się, iż projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów rozporządzenia oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Monitorowanie i ocena efektów wdrażania Programu, w tym przedmiotowego działania, będzie realizowana poprzez określone w PROW 2014–2020 wskaźniki produktu i rezultatu. Ewaluacja prowadzona będzie zgodnie z zawartym w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 Planem Ewaluacji.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
-	